

# Els ramaders alerten que faltará llet per culpa de la pujada del preu del pinso

*La guerra d'Ucraïna ha accelerat el tancament de granges i d'altres han de sacrificar part del bestiar per sobreviure*



Vaques de la granja Mas Bes de Salitja | ACN

L'increment continuat del **preu del pinso**, motivat principalment per la **pujada del preu dels cereals**, comença a ser insostenible pel **sector lleter**. Algunes explotacions estan reduint la quantitat de pinso que donen a les seves vaques, cosa que repercuteix en la producció, mentre que d'altres s'han vist obligades a deixar l'activitat. El director general de la Cooperativa Plana de Vic, **Daniel Bassas**, ha explicat a l'ACN que "la primera reacció del ramader, i si el preu que cobra per la llet tampoc acompanya, és reduir la proporció de pinso que dona a les vaques". D'altres, directament sacrifiquen les vaques per vendre'n la carn. Això, segons Bassas, condueix cap a una "espiral negativa" que fa que es produeixi menys llet.

L'augment del preu del cereal és una derivada més a què han de fer front des d'un sector lleter molt tocat. Fa un any, el preu que es pagava per una tona de pinso era de 310 euros, mentre que el maig d'aquest any s'estava pagant a 420 euros, segons dades de la **Cooperativa Plana de Vic**. Aquest increment de 110 euros per tona eleva uns costos de producció ja de per sí molt elevats. A més, això repercuteix directament en els costos de producció, que se situen alguns cèntims per sobre del preu que cobren pel litre. Fa un any era de 0,35 de mitjana, mentre que actualment ronda els 0,45, segons dades de la Cooperativa Plana de Vic.

El problema de la manca de llet al mercat és generalitzat. "La baixada de producció a nivell europeu és un problema que ja s'està convertint en normal", ha assenyalat Daniel Bassas, director general de la Cooperativa Plana de Vic. "Cada vegada serà més difícil trobar aquesta llet, però ens trobem amb la paradoxa que encara no se'ns paga prou bé", ha lamentat Bassas. Segons Bassas, o es reverteix aquesta situació des de la indústria o des de l'administració per protegir el ramader, "o **ens quedarem sense llet al territori**", ha alertat.

Una altra de les paradoxes és que una part de la llet s'estigui exportant. En el cas de la cooperativa, una part de la llet de què disposen s'exporta a **Itàlia**, on es paga uns vint cèntims per sobre la mitjana. "A Europa la llet s'està enfilant a uns preus que aquí no se'ns estan donant i que ajudarien el ramader a tirar endavant", ha assenyalat.

### **Menys cereals i més farratge**

Alguns dels pagesos han optat per reduir la quantitat de cereals que donen de menjar a les vaques. Un d'ells és **Joan Viñolas**, responsable de la granja Mas Bes de Salitja (Selva). En el seu cas, assegura que el cereals han "gairebé duplicat el preu" en qüestió d'un any. El motiu, segons Viñolas, no és únicament la **guerra d'Ucraïna** sinó que també hi ha una "especulació amb el preu" que ha provocat l'augment fins als nivells actuals.

Per això, a la **granja Mas Bes** han optat per augmentar el farratge que fan i reduir els cereals, malgrat que això impliqui "una pèrdua de producció de llet". Joan Viñolas ha assegurat que des de la granja s'han concentrat en fer un "bon ensitjat de farratge de blat de moro" i això permet **reduir la dependència dels cereals**. Amb això intenten "cobrir bona part de l'alimentació" amb el farratge que elaboren des de la mateixa explotació ramadera i així comprar menys cereals. El granger s'ha mostrat pessimista amb el futur del preu dels cereals i no preveu que baixi en els propers mesos i molt menys encara que "arribin als preus que estaven abans".

Malgrat tot, Joan Viñolas ha celebrat que en els últims mesos el preu que paguen per la llet ha augmentat sensiblement en comparació amb l'any passat. Segons el granger, aquest canvi es deu principalment a la **reducció en producció de llet** que ha fet pujar uns deu cèntims el preu que es ven el litre de llet, en funció de l'empresa que la compra. Malgrat tot, aquest preu encara està per sota de preu de cost i "no puja al mateix nivell que estan pujant els costos de producció".

A banda de la reducció en els cereals que donen als 1.500 caps de bestiar que hi ha a la producció (700 d'ells són vaques adultes), la granja Mas Bes ha optat per diversificar els ingressos per garantir-ne la subsistència. Des de fa més d'una dècada compten amb **altres vies de negoci** perquè "fa molts anys que patim amb els preus de la llet".

Amb l'arribada dels fills a la granja, Joan Viñolas va començar a fer visites guiades per l'explotació, obrir una **agrobotiga amb iogurts, formatges i gelats** produïts amb la llet que extreuen de les vaques de la granja i, fins i tot, construir un museu amb alguns dels objectes històrics que es podien trobar a les granges en els dos últims segles. Ara, els esforços de la granja Mas Bes també es concentren en potenciar aquestes vies alternatives d'ingressos per tirar endavant l'explotació ramadera.

### **Reconvertir una granja de vaques lleteres en una de vedells d'engreix**

En els últims 20 anys a Catalunya s'ha passat de 4.000 explotacions a poc més de 350. Aquest seria el cas de **Josep Espona**, de Can Rosell (Gurb), si no fos perquè ell i el seu germà han decidit reconvertir l'explotació de vaques lleteres en una de vaques d'engreix. "Fa un any anàvem molt justos amb els preus que se'ns pagava per la llet i vam decidir tancar la secció lletera", ha explicat. La quantitat de feina que els suposava i el benefici que en treien quedava molt "descompensat" i van decidir deixar d'inseminar les vaques. Del centenar que en tenien, ara ja els en queden una seixantena i preveuen que de cara a la tardor ja no els en quedi cap.

**"El preu de la llet no cobreix l'augment de preus** de matèries primeres, com el pinso, el gasoil,

la llum o la mà d'obra", ha lamentat. "Si no cobrim els costos de producció, la situació es converteix en insostenible i treballem per a res", ha criticat Josep Espona.

En el seu cas, la quantitat de pinso que els donen a les vaques es combina amb la producció que n'extreuen dels camps de la seva propietat que també conreen. Ells no han reduït la part de pinso que donen a les vaques, però **finalment han pres la decisió de tancar**. El fet d'haver deixat d'inseminar les vaques també repercuteix en la producció de llet, ja que dels 30-35 litres al dia que n'obtenien abans, ara n'estan produint uns 25.

**Can Rossell** és una explotació lletera de tercera generació. Espona voldria continuar fent la feina que ha fet tota la vida, la que va fer el seu pare i que va començar el seu avi. "Però estem forçats deixar de produir llet, hi passem moltes hores i no arribem on hauríem d'arribar". A més, l'explotació també exigeix unes **inversions en infraestructura i maquinària**, "com en qualsevol negoci". Però ara amb l'edat que tenen, tant ell com el seu germà, ja no els és viable, i menys tenint en compte que no tenen relleu generacional. "Els nostres fills veuen la situació i és normal que no s'hi vulguin enganxar", ha assenyalat.

L'opció per a aquesta granja és reconvertir-se en una **granja de vedells d'engreix**. De manera paulatina, a mesura que es vagin sacrificant les vaques de llet per poder-ne vendre la carn, s'aniran adquirint nous exemplars d'engreix. Personalment, a Josep Espona li motiva molt més el sector de les vaques de llet, però és la via que han trobat per acabar de completar la seva vida laboral, mantenir les instal·lacions i evitar que la granja mori.